

19.5.2022

Sisäministeriö
PL 26, 00023
Valtioneuvosto

Asia VN/14247/2021-SM-1

Lausuntopyyntö Hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi pelastuslain ja Pelastusopistosta annetun lain muuttamisesta

Keskinäinen vakuutusyhtiö LähiTapiola pitää Hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi pelastuslain ja Pelastusopistosta annetun lain muuttamisesta perusteellisena ja pelastuslakiin esitetyt muutokset ovat kohdistettu riskien kannalta olennaisiin asioihin.

Tässä lausunnossa haluamme kiinnittää huomiota seuraaviin Hallituksen esityksen kohtiin.

4.1.2 Onnettomuuksien ehkäisyä ja valvontaa koskeva sääntely

Asuntojen palovaroittimien hankinta- ja kunnossapitovelvollisuutta ehdotetaan muutettavaksi niin, että vastuut kohdentuisivat asukkaan sijasta rakennuksen omistajalle. LähiTapiolan näkemyksen mukaan tämä on täysin perusteltua. Monessa asunnossa on puutteita palovaroittimien osalta. Niissä LähiTapiolan saamista vahinkoilmoituksissa, joissa kuvataan, että pelastautuminen tai alkusammutus on onnistunut, on usein toimiva palovaroitin varoittanut vaarasta.

4.2.1.1 Vaikutukset kotitalouksien asemaan ja yrityksiin

Esityksessä todetaan, että ”Pelastuslain nykyisen sääntelyn mukaan palovaroittimen hankinta- ja kunnossapitovastuu on säädetty asunnon haltijalle. Asetuksen mukaan, asunnon kokoon perustuva vähimmäisvaatimus on yksi palovaroitin asunnon jokaista alkavaa 60 neliometriä kohden ja useampikerroksisessa asunnossa vähintään yksi varoitin jokaisessa kerroksessa tai tasossa.” Esityksessä olisi syytä korostaa, että Sisäasiainministeriön asetuksessa palovaroittimien sijoittamisesta ja kunnossapidosta myös todetaan, että ”Huoneistoalan lisäksi palovaroittimien määrässä ja sijoittamisessa tulee ottaa huomioon suojattavan tilan muoto ja erityistä syttymisvaaraa aiheuttavat toiminnot.” Nykyisessä käytännössä 60 neliömetrin säännöstä on tullut vallitseva ja suojattavan tilan muotoa ja syttymisvaaraa aiheuttavia toimintoja ei huomioida palovaroittimien määrää suunniteltaessa tai asennettaessa. Syttymisvaarallisia toimintoja kotona on esimerkiksi erilaisten sähkölaitteiden lataaminen.

4.2.4 Muut yhteiskunnalliset vaikutukset

Sivulla 45 todetaan, että ”Väestörakenteen muuttuessa myös iäkkäiden henkilöiden osuus taloyhtiöissä on otettava huomioon. Taloyhtiöissä asuu henkilöitä, jotka eivät välttämättä edes kykene itse vaihtamaan palovaroitinta tai sen paristoa. Palovaroittimen toiminnan varmistaminen voi olla vaikeaa tai käytännössä jopa mahdotonta myös vammaisille henkilöille. Lisäksi jo palovaroittimen pariston vaihtamiseen liittyy suuri tapaturman vaara. Palovaroittimien kunnossapidon kuuluminen taloyhtiölle lisää turvallista taloyhtiöasumista. Vastuun siirtäminen taloyhtiölle parantaa asumisturvallisuutta, koska osakehuoneistopalo aiheuttaa vaaran myös rakennuksessa oleville muille huoneistoille sekä asukkaille.”

19.5.2022

Lisäksi LähiTapiola haluaa kiinnittää huomiota siihen, että tilastollisesti suurimmassa riskissä menehtyä tai loukkaantua tulipaloissa on henkilöillä, joilla on rajoitteita toimintakyvyssä sairauden, iän tai päihteiden käytön johdosta. (Palokuolemat ja ihmisten pelastaminen tulipaloissa s. 58.) Usein näillä henkilöillä voi olla samasta syystä vaikeuksia hankkia tai vaihtaa palovaroitin tai sen paristo. Palovaroittimien toimimattomuus tai puuttuminen asettaa kaikki kiinteistön asukkaat vaaralle alttiiksi. Nykyinen lainsäädäntö, jossa vastuu palovaroittimen asentamisesta on säädetty asukkaalle, ei suojele tehokkaasti sitä joukkoa, joka tarvitsisi eniten suojelua kohonneen palokuolema- tai loukkaantumisriskin johdosta. Sairaudet tai elämänhallinnan menettäminen voivat olla esteenä palovaroittimen omatoimiselle kunnossapidolle. Ehdotettu muutos, jossa palovaroittimen asentamis- ja kunnossapitovastuu siirtyy rakennuksen omistajalle, parantaa eniten suurimmassa suojelutarpeessa olevien asemaa. Taloyhtiöiden tulisi järjestää palovaroittimien testaus, mikäli olisi perusteltua syytä epäillä, että asukas on kyvytön toteuttamaan testauksen tai laiminlyönyt velvollisuutensa.

Laati Antti Määttänen, OTM, Insinööri AMK (Palopäällystä)

LÄHITAPIOLA KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ

Pekka Antikainen
ryhmän liiketoimintajohtaja
puh. +358503522025

LÄHITAPIOLA KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ

Mikko Vastela
tietohallintojohtaja
puh. +358503232983